

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

24 вересня 2014 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 43

Заслухавши та обговоривши інформацію секретаря Ради суддів України А. Марцинкевича та голови апеляційного суду Запорізької області В. Городовенка щодо недопущення втручання в суддівську незалежність з боку прокурора Запорізької області А. Шацького, Рада суддів України

в с т а н о в и л а:

24 вересня 2014 року до Ради суддів України надійшло звернення голови апеляційного суду Запорізької області В. Городовенка, в якому порушується питання про звернення Ради суддів України до Генерального прокурора України з вимогою терміново вжити заходи по недопущенню втручання в суддівську незалежність з боку прокурора Запорізької області А. Шацького та розглянути питання про його відповідальність за дії та висловлювання, які є несумісними зі званням працівника прокуратури.

Звернення мотивоване тим, що деякі державні органи та їх окремі представники в будь-який спосіб намагаються підірвати довіру суспільства до судової системи грубо перекручуючи факти саме напередодні проведення XII позачергового з'їзду суддів України.

Так, чергова спроба такого втручання відбулася 23 вересня 2014 року на брифінгу прокурора Запорізької області А. Шацького.

Не погоджуючись з рішенням колегії суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09 вересня 2014 року щодо зміни підсудності розгляду справи по звинуваченню О. Пеклушенко – екс-голови Запорізької обласної державної адміністрації та В. Межейко – діючого голови Запорізької обласної ради з Запорізької області до Кіровоградської області, вдався до грубого перекручування фактів та

звинувачення голови апеляційного суду області В. Городовенка і всього судового корпусу області в необ'єктивності: «Якщо немає чесних суддів нехай пишуть рапорти та йдуть у відставку».

Крім цього, прокурор Запорізької області А. Шацький в спосіб не передбачений Конституцією України, зокрема, статтями 126 і 129 та статтею 6 «Самостійність судів», статтею 13 «Обов'язковість судових рішень», статтею 14 «Право на оскарження судового рішення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» ігноруючи конституційний припис про обов'язковість судових рішень, в формі, що ганьбить звання працівника прокуратури, висловився про судові рішення, як про спробу суду розвалити справу.

В своїх висловлюваннях прокурор А. Шацький неодноразово вказував на неповагу до судової системи, її очільника в регіоні, а також права громадян на незалежний та об'єктивний суд.

Розглянувши та обговоривши інформацію викладену у зазначеному зверненні, Рада суддів України виходить із наступного.

Відповідно до статті 6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України.

Конституцією України встановлено, що кожен зобов'язаний неухильно дотримуватись Конституції та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей. Право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань передбачає обов'язок не поширювати про особу недостовірну інформацію та таку, що ганьбить її гідність, честь чи ділову репутацію.

Дотримання принципів незалежності суддів декларується та гарантується статтею 129 Конституції України. Ці положення підтверджуються основними конституційними засадами судочинства та конкретизуються у Законі України «Про судоустрій і статус суддів», а саме, статтею 6 цього Закону встановлено, що суди здійснюють правосуддя самостійно. Здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу. Суди здійснюють правосуддя на основі Конституції і законів України, забезпечуючи при цьому верховенство права.

Забезпечення незалежності суддів закріплено й у низці міжнародних документів: Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод; Основних принципах незалежності судових органів, схвалених резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та 13 грудня 1985 року; Процедурах ефективного здійснення Основних принципів

незалежності судових органів, затверджених резолюцією 1989/60 Економічної і соціальної ради ООН від 24 травня 1989 року, інших.

Як зазначено у Висновку № 1 (2001) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо стандартів незалежності судової влади та незмінюваності суддів, незалежність суддів є передумовою верховенства права та основоположною гарантією справедливого суду. На суддів «покладається відповідальність за прийняття остаточного рішення стосовно життя людини, свобод, прав, обов'язків та власності громадян». Незалежність суддів є прерогативою чи привілеєм не для захисту власних інтересів, а в інтересах верховенства права та тих, хто шукає й очікує правосуддя.

Ця незалежність повинна існувати як щодо суспільства в цілому, так і щодо сторін будь-якої судової справи, стосовно якої судді повинні винести рішення.

Таким чином, судова незалежність у міжнародно-правовому аспекті – це не тільки право людини на незалежний суд, а й право та обов'язок суду бути незалежним у процесі прийняття рішень, це – незалежність судової системи в цілому від виконавчої та законодавчої гілок влади, певні стандарти особистого статусу судді.

Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, яка ухвалена 17 листопада 2010 року, зазначає, що потрібно вжити всіх необхідних заходів для забезпечення поваги, захисту і сприяння незалежності та неупередженості суддів (пункт 13). Коментуючи рішення суддів, виконавча та законодавча влада мають уникати критики, яка може підірвати незалежність судової влади або довіру суспільства до неї. Їм також слід уникати дій, які можуть поставити під сумнів їхнє бажання виконувати рішення суддів, за винятком випадків, коли вони мають намір подати апеляцію (пункт 18).

Крім того, Рада суддів України наголошує, що відповідно до Закону України «Про правила етичної поведінки», яким визначено керівні норми поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, під час виконання ними службових повноважень, а саме статті 12 цього закону, особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, забезпечують позитивну репутацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, всіляко сприяють зміцненню довіри громадян до влади, утверджують чесність, неупередженість та ефективність влади.

Статтею 18 вказаного Закону визначено, що порушення особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого

самоврядування, правил етичної поведінки, визначених цим Законом, тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, кримінальну та матеріальну відповідальність з урахуванням особливостей правового статусу таких осіб, визначених Конституцією і законами України.

На підставі викладеного, відповідно до статей 6, 126, 129 Конституції України, статей 6, 13, 14, частини п'ятої статті 127 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року у редакції затвердженій рішенням XII позачергового з'їзду суддів 20 червня 2014 року, статей 12, 18 «Про правила етичної поведінки», Рада суддів України

в и р і ш и л а :

1. Визнати такими, що порушують принцип незалежності суддів висловлювання прокурора Запорізької області А. Шацького на брифінгу, який відбувся 23 вересня 2014 року.

2. З метою недопущення дій та висловлювань, які підривають суспільну довіру та повагу до судової влади, як гарантій ефективності роботи судової системи, звернутися до Генерального прокурора України В. Яреми з вимогою терміново вжити заходів по недопущенню втручання в незалежність суддів та здійснення правосуддя з боку прокурора Запорізької області А. Шацького та розгляду питання про його відповідальність за дії та висловлювання, які є несумісними зі званням працівника прокуратури.

3. Про вжиті заходи просимо повідомити Раду суддів України.

**Голова
Ради суддів України**

В. Сімоненко